

Đại học Mở TPHCM
Khoa Xã Hội học

CHƯƠNG TRÌNH KHUYẾT TẬT VÀ PHÁT TRIỂN (DRD)

Địa chỉ: 35-37 Hồ Hảo Hớn, Quận.1, TPHCM, Việt Nam

ĐT: 84-8-920-5519 Fax: 84-8-920-6254

Email: info@drdvietnam.com

Website: www.drdvietnam.com

BÁO CÁO HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN MẠNG LƯỚI MIỀN NAM VIỆT NAM (Năm 2009)

Các hoạt động đã thực hiện

1. Tổ chức đêm văn nghệ “Giới hạn là bầu trời” ngày 17/04/2009 tại nhà hát kịch TP.HCM

Hưởng ứng ngày "Chăm sóc và bảo vệ NKT Việt Nam 18-4" DRD đã đồng phối hợp với Hội Liên Hiệp Thanh Niên TPHCM và Hội Thanh Niên Khuyết Tật TPHCM tổ chức một đêm văn nghệ truyền hình trực tiếp trên VTV9 với chủ đề **“Giới hạn là bầu trời”**, với thông điệp “Khả năng thì giới hạn, nhưng nỗ lực là vô cùng”. C

Đêm văn nghệ đã thành công trong việc thu hút sự tham gia của cả người khuyết tật lẫn công chúng cộng đồng, nâng cao nhận thức cộng đồng về

người khuyết tật.

Có hơn 400 người tham dự đêm văn nghệ gồm đại diện của Thành Ủy, Thành Đoàn, báo đài, các tổ chức cá nhân trong và ngoài nước. Đêm văn nghệ đã được truyền hình trực tiếp trên VTV9 và được cả nước biết đến, góp phần tạo ra tiếng nói chung của NKT với xã hội.

Sau sự kiện này, rất nhiều các tổ chức và cá nhân đã liên hệ với DRD yêu cầu hợp tác các chương trình tương tự, ví dụ:

- Trung tâm điện ảnh và đa truyền thông (U2M Production) của UNESCO Việt Nam (www.u2m-unesco.com) đã liên hệ nhờ giới thiệu các nhóm đã tham gia biểu diễn trong đêm văn nghệ để mời tham gia chương trình của họ;
- Nhà hát kịch thành phố và Tổ chức KOTO của Jimmy Nguyễn cũng ngõ lời hợp tác chương trình với tổ chức SPOTLIGHT trong những lần sau (<http://www.spotlight-inclusiveartsasia.org>). Tổ chức này đang mời một số nghệ sĩ biểu diễn của chương trình này tham gia mạng lưới các nghệ sĩ khuyết tật ở châu Á.
- Tổ chức Trẻ em Việt nam (COV) ở Đà Nẵng trao đổi với DRD về khả năng tổ chức một đêm diễn tương tự ở Đà Nẵng năm tới.
- Quỹ Wataboshi (Nhật) cũng yêu cầu DRD tham gia Phong trào Able Art và mời DRD cùng hai diễn viên của chương trình tham gia Festival âm nhạc lần thứ 10 ở Suwon, Hàn Quốc. Chương trình có sự tham gia của những nghệ sĩ khuyết tật từ 12 nước như Nhật, Hàn Quốc, Trung Quốc, Mông cổ, Nepal, Thái lan, Hồng Kong,... và Việt nam. Phần trình diễn của nhóm Việt nam được đánh giá là đẹp và ấn tượng nhất. Tổ chức Wataboshi cũng mời DRD tham gia phong trào và có thể Việt nam sẽ đăng cai tổ chức sự kiện này trong tương lai.
- 200 đĩa DVD đã được sản xuất và gửi cho nhà tài trợ, các cơ quan, tổ chức xã hội và các tổ chức của NKT.

2. Tập huấn “Kỹ năng viết dự án” ngày 15 – 17/04/2009 cho 31 NKT đến từ 15 hội nhóm của các tỉnh

Sau khoá tập huấn, học viên đã nắm được những nội dung cơ bản của dự án như mục đích, mục tiêu, hoạt động, tác động và tính bền vững của dự án, giúp cho các thành viên trẻ, có tiềm năng lãnh đạo hình thành và xây dựng ý tưởng để viết thành một dự án khả thi, bền vững nhằm giúp cho Hội/nhóm của mình phát triển.

Đây là lần đầu tiên các Hội / Nhóm được tập huấn kỹ năng viết dự án do đó rất nhiều học viên còn bỡ ngỡ và gặp nhiều khó khăn trong việc thực hành tuy nhiên bằng phương pháp tập huấn đơn giản, dễ hiểu và sát với thực tế nên các học viên đã dần tiếp thu được nội dung của khoá tập huấn. Nhưng sự thành công của khoá tập huấn này không chỉ dừng lại ở kỹ năng viết dự án mà còn giúp cho các học viên ý thức được tầm quan trọng của việc gây quỹ bằng dự án, từ đó học viên hình thành được những ý tưởng khả thi, thiết thực để giúp cho Hội / Nhóm của mình hoạt động ngày càng chuyên nghiệp và phát triển.

Sau khoá tập huấn nhóm KT Bình Định cũng đã bắt đầu việc gây quỹ của mình bằng cách tổ chức đêm giao lưu văn nghệ sự kiện nhân ngày 27/7. Các hội nhóm khác cũng đang phát triển những ý tưởng của mình bằng cách viết các đề án như đã được học.

3. Hỗ trợ dự án nhỏ

Ngay sau khoá tập huấn kỹ năng viết dự án, DRD đang triển khai hỗ trợ các dự án nhỏ cho các Hội/Nhóm NKT khu vực phía Nam và đã đi tham quan, giúp họ một số công cụ phân tích như SWOT để các hội nhóm nhận ra tiềm năng, các nguồn lực trong cộng đồng của mình trong việc xây dựng dự án, kế hoạch tài chính.. một cách khả thi.

Hiện tại DRD đã nhận được 7 hồ sơ dự án liên quan đến vấn đề dạy nghề, tạo việc làm và phát triển Hội / Nhóm cho NKT bao gồm:

- + Dự án “Đào tạo nghề cho NKT và phụ nữ dân tộc” của Hội NKT Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng.
- + Dự án “Sản xuất dừa tre” của CLB NKT xã Diên Phú, huyện Diên Khánh, tỉnh Khánh Hoà
- + Dự án “Dịch vụ tin học dành cho người khiếm thị” của Hội người mù tỉnh Bến Tre.
- + Dự án “Tạo việc làm cho thanh niên chậm phát triển trí tuệ” của nhóm cha mẹ trẻ chậm phát triển trí tuệ My Future.
- + Dự án dạy tin học cho NKT Vũng Tàu của hội NKT Vũng Tàu .
- + Dự án “Cửa hàng may thời trang - dạy nghề và tạo việc làm cho NKT” của CLB Khuyết Tật Trẻ TP.HCM.
- + Dự án “Dạy nghề may cho NKT Pleiku” của CLB KT Pleiku.

Tuy hiện tại chương trình tài trợ nhỏ đang gặp một số khó khăn trong việc triển khai tài trợ vì các Hội/ Nhóm chưa quen với việc viết dự án do đó họ rất khó biến ý tưởng của mình thành một dự án chuyên nghiệp. Điều này do các nhóm còn hạn chế về năng lực tổ chức và năng lực quản lý. Do đó

DRD cũng đang lên kế hoạch cho các hoạt động nâng cao năng lực mạng lưới các hội nhóm địa phương để phát triển bền vững.

Như vậy chương trình tài trợ nhỏ này cũng đã góp phần tạo cơ hội để DRD xây dựng mạng lưới các hội nhóm và nâng cao năng lực các hội nhóm trong mạng lưới này.

4. Tổ chức lớp học vi tính cho NKT

DRD đã mở một phòng máy vi tính với 13 máy và 3 người phụ trách luân phiên 3 ca và cả những ngày cuối tuần nhằm sử dụng tối đa công suất phòng lap. Chúng tôi đang tiếp tục triển khai tuyển sinh các lớp đào tạo về vi tính, kế toán, thiết kế đồ họa cho các ngày còn lại. Hiện tại đang tổ chức một lớp dạy thiết kế website cho 15 NKT (2 khuyết tật vận động, 2 tình nguyện viên, 11 người khiếm thính).

Chúng tôi cũng kết hợp triển khai phòng Lab với mảng việc làm như xây dựng kế hoạch marketing bằng các hoạt động như làm việc trực tiếp với các doanh nghiệp trong và ngoài nước để giới thiệu về

hoạt động của phòng Lab, kết hợp với mô hình “Thực tập - Thử việc” cho các học viên của phòng Lab nhằm giúp tăng cơ hội làm việc cho họ sau khi được đào tạo lại. Mô hình “Thực tập-thử việc” là phương pháp DRD đang lên kế hoạch và thử nghiệm, trong đó người khuyết tật được hỗ trợ, tư vấn và tập huấn khi tìm việc làm cho đến khi nhận việc và ổn định với công việc, đồng thời nhà tuyển dụng cũng được tư vấn về nhận thức và năng lực làm việc với người khuyết tật.

Như vậy phòng lab cũng là một nguồn lực quan trọng để DRD phát triển mối liên kết từ người khuyết tật và nhà tuyển dụng.

5. Hỗ trợ những lãnh đạo có khả năng phản biện tham dự các hội thảo của chính phủ về luật và chính sách liên quan đến KT để lên tiếng cho NKT.

DRD đã hỗ trợ Hội NKT Đức Trọng trong việc tham gia xây dựng luật dành cho NKT bằng cách cùng làm việc với Hội trong việc tư vấn, giúp nhận ra những nhu cầu chính đáng để họ tham gia đóng góp cho việc xây dựng luật dành cho NKT do Cục Bảo Trợ Trung Ương tổ chức ngày 18/5/2009 tại Đà Lạt.

□ Kết quả / Tác động mong đợi

Kết quả mong đợi của dự án:

Kết quả 1: Một mạng lưới hoạt động của các tổ chức NKT tại Miền Nam Việt Nam sẽ được hình thành và hoạt động. Đại diện của từng nhóm sẽ bầu chọn đại diện của họ cho Hội NKT Việt Nam trong tương lai.

Kết quả 2: Tiếng nói của NKT sẽ được lắng nghe. Điều này thấy được qua số lượng gia tăng những đại diện NKT tham gia và trình bày ý kiến trong các cuộc họp và các hội thảo được chính quyền tổ chức, và trên phương tiện truyền thông.

Kết quả 3: Xã hội sẽ thay đổi những quan niệm sai lầm lâu đời cho rằng NKT không có năng lực, đáng thương hại và cần sự từ thiện, thay vào đó tạo ra một môi trường hỗ trợ và thân thiện hơn cho NKT. Điều này có thể được minh chứng qua con số ngày càng nhiều NKT học cao đẳng và đại học, có việc làm, gia nhập các câu lạc bộ hay tổ chức xã hội, v.v...

Kết quả thực tế đạt được cho đến ngày 31/07/2009

Kết quả 1:

Mạng lưới đã hình thành và phát triển từ nhiều hoạt động chung giữa DRD và các hội nhóm địa phương kể từ tháng 4 năm 2009. Nhiều hoạt động ráo riết chuẩn bị cho đêm văn nghệ “Giới hạn là bầu trời”, đêm văn nghệ, các lớp tập huấn đã thắt chặt mối quan hệ giữa DRD và các hội nhóm, và giữa các hội nhóm với nhau.

Một số nhóm như Vũng tàu, Cần thơ, Bình Thạnh, Đơn Dương, Đức Trọng ... đã bắt đầu đưa những người trẻ tuổi vào nhóm lãnh đạo, chuẩn bị cho sự phát triển và kế thừa của họ.

Bảo lộc từ chỗ chưa có nhóm đã ra được ban vận động thành lập hội nhóm.

Từ những hoạt động trước đây, mạng lưới đã mạnh nha hình thành, như cho tới khi thực hiện dự án này, mạng lưới mới có cơ hội đẩy mạnh sự kiên kết và phát triển nhanh chóng. Mạng lưới này thực sự là nền tảng để người khuyết tật có tiếng nói và đề nâng cao năng lực các hội nhóm, hỗ trợ người khuyết tật mạnh mẽ hơn.

Kết quả 2:

Có sự thay đổi nhân sự ở Bộ Lao động Thương binh và Xã hội, cũng như ban vận động thành lập Liên hiệp hội Khuyết tật Việt nam, nên các hội thảo quốc gia bị chững lại. Tuy nhiên, DRD cũng đã tiến hành một số hoạt động để vận động cho tiếng nói của người khuyết tật, vì dụ DRD đã hỗ trợ, cố vấn cho Hội NKT Đức Trọng trong việc tham gia xây dựng luật dành cho NKT bằng cách cùng làm việc với Hội trong việc tư vấn, giúp nhận ra những nhu cầu chính đáng để họ tham gia đóng góp cho việc xây dựng luật dành cho NKT do Cục Bảo Trợ Trung Ương tổ chức ngày 18/5/2009 tại Đà Lạt. Điều này cho thấy tiếng nói của NKT đã được bước đầu chú ý lắng nghe.

Kết quả 3:

Đêm biểu diễn văn nghệ nhằm mục đích nâng cao nhận thức của xã hội về hình ảnh của NKT, về những tài năng, phẩm giá của NKT, mặc dù trong những năm gần đây, trên phương tiện truyền thông đại chúng hình ảnh người khuyết tật (NKT) xuất hiện ngày càng nhiều và đã thay đổi ít nhiều nhận thức của xã hội về người khuyết tật, nhưng thường khi nhắc đến NKT mọi người vẫn luôn nghĩ đến những hình ảnh đáng thương, không có năng lực và cần được giúp đỡ bằng những hoạt động từ thiện.

- Với các tiết mục biểu diễn đặc sắc, chất lượng của mình, chương trình đã nhận được sự cổ vũ nhiệt tình của khán giả và điều quan trọng hơn hết là thông qua chương trình này NKT đã chứng minh và khẳng định được khả năng của mình, họ đã thay đổi hình ảnh của mình đối với xã hội thời cũng góp phần thay đổi nhận thức của chính bản thân những NKT về khả năng của mình, tiếp thêm niềm tin hy vọng cho những NKT cùng cảnh ngộ
- Đêm văn nghệ đã thành công ngoài mong đợi, có hơn 400 người tham dự đêm văn nghệ gồm đại diện của Thành Ủy, Thành Đoàn, báo đài, các tổ chức cá nhân trong và ngoài nước. Đêm văn nghệ

đã được truyền hình trực tiếp trên VTV9 và được cả nước biết đến, góp phần tạo ra tiếng nói chung của NKT với xã hội

- Sau sự kiện này, rất nhiều các tổ chức và cá nhân đã liên hệ với DRD yêu cầu hợp tác các chương trình tương tự điển hình là trung tâm điện ảnh và đa truyền thông (U2M Production) của UNESCO Việt Nam (www.u2m-unesco.com) đã liên hệ nhờ giới thiệu các nhóm đã tham gia biểu diễn trong đêm văn nghệ để mời tham gia chương trình của họ; nhà hát kịch thành phố và Tổ chức KOTO của Jimmy Nguyễn cũng ngõ lời hợp tác chương trình trong những lần sau
- 200 đĩa DVD đã được sản xuất và gửi cho nhà tài trợ, các cơ quan, tổ chức xã hội và các tổ chức của NKT

□ **Đánh giá, nhận xét**

Như đã mô tả trong báo cáo, các hoạt động của dự án đã góp phần quan trọng trong việc nâng cao nhận thức của xã hội về khả năng của NKT, thay đổi suy nghĩ, quan điểm sai lầm về NKT đồng thời cũng giúp NKT xây dựng được hình ảnh của mình, xây dựng được tiếng nói của mình thông qua mạng lưới NKT miền Nam Việt Nam.

Hơn cả mong đợi, các chương trình tài trợ nhỏ, phòng vi tính, các tập huấn nâng cao năng lực và các sự kiện truyền thông đã trở thành những công cụ và nguồn lực để nâng cao năng lực và đẩy mạnh sự liên kết giữa các hội nhóm người khuyết tật với các nguồn lực trong cộng đồng, nhắm đến thực hiện sứ mạng của chúng tôi là: tạo sự tham gia của người khuyết tật trong mọi mặt của cuộc sống.

Ví dụ: tài trợ nhỏ tạo cơ hội giúp chúng tôi xây dựng mạng lưới và thông qua đó để nâng cao năng lực các hội nhóm địa phương. Phòng máy vi tính giúp chúng tôi một nguồn lực để phát triển mảng việc làm và là công cụ giúp chúng tôi bắc cầu giữa những người khuyết tật tìm việc làm và nhà tuyển dụng. Các hoạt động này sẽ đẩy mạnh hơn nữa những hỗ trợ với người tìm việc và các nhà tuyển dụng trong lãnh vực làm việc với người khuyết tật. Trong khi đó, mạng lưới đã được hình thành và phát triển đang là một môi trường rất lý tưởng để nâng cao năng lực các hội nhóm và giúp người khuyết tật có tiếng nói trong xã hội.

Tuy nhiên bên cạnh những thành công chúng tôi cũng gặp một số khó khăn trong quá trình triển khai các hoạt động của dự án:

- Do có sự thay đổi ngoài mong đợi (bên phía cho thuê mặt bằng để mở hội quán đã gặp trục trặc về mặt giấy tờ pháp lý) nên DRD đã không thể thuê được tòa nhà dự định theo giá đã thỏa thuận và do ĐH Mở có thay đổi ở cơ sở Hồ Hảo Hớn và DRD phải tìm chỗ thuê làm văn phòng mới nên dự án đã phải dời lại đến đầu năm 2009 mới bắt đầu đầu thực hiện nên các hoạt động của dự án chưa nhiều
- Không thể phát triển được Hội Quán thân thiện với NKT nên DRD đang thương lượng với Quỹ Ford để xin chuyển đổi khoản ngân sách giành cho Hội Quán sang hoạt động hỗ trợ việc làm cho NKT và tăng cường thêm các buổi tập huấn kỹ năng.

Vì thế đầu ra “Hội quán thân thiện” vẫn chưa thể thực hiện được và DRD đang đề nghị quỹ Ford cho phép sử dụng ngân sách cho hoạt động này chuyển sang hỗ trợ mảng việc làm và nâng cao năng lực các hội nhóm, phát triển website về luật cho người khuyết tật.

Chúng tôi sẽ gửi kế hoạch trình bày chi tiết những thay đổi và những tác động triển vọng của dự án ngay sau bản báo cáo này. Với kinh nghiệm, tầm nhìn chiến lược và sự cam kết thực hiện sứ mạng của mình, chúng tôi tin rằng sẽ có được sự đồng thuận của Quỹ Ford cho những thay đổi và sẽ hoàn thành dự án đúng tiến độ. Hiệu quả của những hoạt động này sẽ đóng góp thêm vào nỗ lực chung của đất nước trong việc thúc đẩy bình đẳng về cơ hội và tăng cường sự tham gia các hoạt động xã hội của NKT

☑ Đưa lên website hay xuất bản

Chúng tôi sẵn sàng và rất vui nếu được quý Ford đưa báo cáo trích lên website hay cho xuất bản.

DRD chân thành cảm ơn sự hỗ trợ to lớn của Ford Foundation đã tài trợ cho dự án cũng như giúp DRD phát triển và mở rộng mạng lưới giúp NKT vượt qua khó khăn trong cuộc sống.

Người chịu trách nhiệm:

Xác nhận:

Võ Thị Hoàng Yến
Giám đốc DRD

PGS.TS. Lê Bảo Lâm
Hiệu trưởng,
Trường Đại Học Mở TPHCM